

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026 – 2026/2027.

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

I. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Edukacja muzyczna w grupach inkluzyjnych (zróżnicowanych)
Kod przedmiotu*	DE3/EII
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Muzyki
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Muzyki
Kierunek studiów	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 1,2
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Anita Lehmann
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anita Lehmann

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

I.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	15								2
2		15							2

I.2. Sposób realizacji zajęć☐ **zajęcia w formie tradycyjnej**☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**I.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną)**

ZALICZENIE Z OCENĄ PO SEMESTRZE I I 2, EGZAMIN PO SEMESTRZE 2

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu dydaktyki muzycznej.
Umiejętność pracy w grupach inkluzyjnych (zróżnicowanych)
Zdolność indywidualnego podejścia do uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych
Znajomość wybranych metod aktywizujących w edukacji muzycznej
Otwartość na interdyscyplinarne podejście do nauczania muzyki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zrozumienie roli muzyki w edukacji inkluzyjnej – przedstawienie znaczenia muzyki jako narzędzia wspierającego rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych.
C2	Poznanie metod pracy w grupach zróżnicowanych– omówienie technik i strategii dydaktycznych dostosowanych do pracy z osobami z niepełnosprawnościami oraz innymi trudnościami edukacyjnymi.
C3	Rozwijanie umiejętności adaptacji materiału muzycznego – kształtowanie zdolności do modyfikowania materiałów dydaktycznych, ćwiczeń muzycznych i metod nauczania w zależności od indywidualnych potrzeb uczniów.
C4	Praktyczne przygotowanie do prowadzenia zajęć inkluzyjnych – doskonalenie kompetencji pedagogicznych w zakresie organizowania i realizowania zajęć muzycznych w sposób sprzyjający integracji społecznej.
C5	Rozwijanie kompetencji interpersonalnych i empatii – budowanie świadomości roli nauczyciela w tworzeniu przyjaznego, wspierającego środowiska edukacyjnego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
------------------------	--	-------------------------------------

EK_01	Student: - Zna definicję i podstawowe założenia edukacji inkluzyjnej oraz jej znaczenie w nauczaniu muzyki.	K_W11
EK_02	- Rozumie potrzeby uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi oraz mechanizmy integracji społecznej w edukacji muzycznej.	K_W11
EK_03	- Posiada wiedzę na temat metod dostosowywania materiału i narzędzi dydaktycznych do różnych grup uczniów.	K_W11
EK_04	- Ma świadomość konieczności indywidualnego podejścia w kontekście nauczania gry na instrumentach muzycznych	K_W11
EK_05	- Jest świadomy swojej roli jako nauczyciela w kształtowaniu postaw integracyjnych i promowaniu równości w edukacji muzycznej.	K_W11
EK_06	- Potrafi analizować potrzeby edukacyjne uczniów i dostosowywać treści zajęć do ich możliwości.	K_U15
EK_07	- Dostosowuje metody dydaktyczne do różnych typów percepcji i zapamiętywania	K_U15
EK_08	- Potrafi opracować program zajęć muzycznych uwzględniający zasady edukacji inkluzyjnej.	K_U15
EK_09	- Potrafi wykorzystywać narzędzia multimedialne i nowoczesne technologie wspierające edukację muzyczną uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U15

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne

Wprowadzenie do edukacji inkluzyjnej– definicja, cele i założenia edukacji włączającej.

- Podstawy psychopedagogiczne edukacji inkluzyjnej– charakterystyka funkcjonowania osób o różnicowanych potrzebach edukacyjnych w kontekście edukacji muzycznej.
- Muzyka jako narzędzie wspierające rozwój uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych– funkcje muzyki w procesie dydaktycznym.
- Metody gry na instrumencie w edukacji inkluzyjnej
- Adaptacja repertuaru muzycznego do potrzeb uczniów z różnymi wyzwaniami edukacyjnymi – strategie i przykłady dobrych praktyk.
- Nowoczesne technologie w nauczaniu muzyki– aplikacje i narzędzia multimedialne wspierające edukację.
- Integracja społeczna poprzez muzykę– tworzenie warunków do współpracy i interakcji w grupie.
- Zasady dostosowania przestrzeni i narzędzi pracy w edukacji muzycznej– inkluzyjne podejście do organizacji sali i instrumentów.
- Techniki aktywizujące percepcję i pamięć.
- Rozpoznanie i wykorzystanie różnych stylów uczenia się
- Rola wyobraźni w procesach pamięciowych
- Rola nauczyciela muzyki w edukacji inkluzyjnej– kompetencje i wyzwania zawodowe.
- Ewaluacja postępów uczniów w edukacji muzycznej– metody oceniania i indywidualizacji procesu nauczania.
- Przykłady dobrych praktyk w edukacji inkluzyjnej– analiza wybranych studiów przypadku.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

- Planowanie zajęć muzycznych dla grup zróżnicowanych - opracowanie konspektu lekcji.
- Techniki wspierające percepcję muzyczną i koordynację ruchową – ćwiczenia rytmiczne i integracyjne.
- Improwizacja i eksperymentowanie z dźwiękiem – rozwijanie kreatywności w edukacji inkluzyjnej.
- Dostosowanie metod nauczania na podstawie opinii i orzeczeń.
- Ćwiczenia rozwijające wrażliwość i pamięć muzyczną– sposoby pracy z dziećmi z zaburzeniami koncentracji.
- Ćwiczenia integracyjne w grupach inkluzyjnych– rola współpracy i komunikacji w edukacji muzycznej.
- Opracowanie materiałów dydaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów – indywidualizacja procesu nauczania.
- Przygotowanie i przeprowadzenie krótkiej lekcji w modelu edukacji włączającej – symulacja zajęć.
- Ocena i ewaluacja postępów uczniów w edukacji inkluzyjnej – opracowanie metod oceniania.
- Podsumowanie zajęć – refleksja nad zdobytymi umiejętnościami i wiedzą – analiza doświadczeń i planowanie dalszego rozwoju zawodowego.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: praca w grupach, dyskusja, gry dydaktyczne, projektowanie scenariuszy lekcji

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_ 01	EGZAMIN USTNY	WYKŁAD
EK_ 02	EGZAMIN USTNY	WYKŁAD
EK 03	EGZAMIN USTNY	WYKŁAD
EK 04	EGZAMIN USTNY	WYKŁAD
EK 05	EGZAMIN USTNY	WYKŁAD
EK 06	OBSERWACJA W CZASIE ZAJĘĆ/PROJEKT	ĆWICZENIA
EK 07	OBSERWACJA W CZASIE ZAJĘĆ/PROJEKT	ĆWICZENIA
EK 08	OBSERWACJA W CZASIE ZAJĘĆ/PROJEKT	ĆWICZENIA
EK 09	OBSERWACJA W CZASIE ZAJĘĆ/PROJEKT	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład – egzamin

ĆWICZENIA - Zaliczenie z oceną

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30

Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	62
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Białkowski, A. (red.). (2020). Muzyka i pedagogika specjalna: Teoria i praktyka edukacji muzycznej osób z niepełnosprawnościami. Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Żylińska M. (2013), Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi, Wydawnictwo naukowe UMK
- Głuska, J. (2019). Muzyka w edukacji i terapii dzieci z zaburzeniami rozwojowymi. Difin.

Literatura uzupełniająca:

- Stachyra, K. (2021). Muzyka w edukacji i terapii osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wydawnictwo UMCS.
- Minge, M. (2020). Muzykoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą: Praktyczny przewodnik dla nauczycieli i terapeutów. Wydawnictwo Harmonia.
- Węgrzyn, A. (2019). Metody aktywizujące w edukacji muzycznej. Difin.
- Kostka-Szymańska, A. (2017). Dydaktyka muzyczna w grupach integracyjnych. Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP.
- Zielińska, M. (2016). Muzyka jako narzędzie komunikacji alternatywnej i wspomagającej. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
- Hallam, S., Cross, I., Thaut, M. (2016). Muzyka i funkcje poznawcze: Wpływ muzyki na rozwój i edukację. Harmonia Universalis.
- Paprocka, J. (2018). Edukacja muzyczna dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej